

# Ledenbijeenkomst KVAN/BRAIN over herziening Archiefwet

Zwolle, 27 februari 2019

## Thema Bestel

- Is wel duidelijk in de discussie wat er onder 'het bestel' wordt verstaan? Gaat dit nog wel enkel om archiefinstellingen onder de Archiefwet? (Zie vergelijking met scope Wet hergebruik van overheidsinformatie.)
- Archiefwaarden moeten blijven maar hangen aan overheidsinformatie, ongeacht de instelling. Kwaliteitseisen die worden gesteld aan archiefvorming moeten in de archiefwet blijven, maar blijft verantwoording voor de instelling.
- Blijf denken vanuit de overheidsinstelling en laat de organisatie LOS! Praten over bewaren bij de bron, wat is dan het bestel? Daarom los zien.
- Archiefwaarden moeten blijven. Maar moeten explicieter en centraler in de archiefwet komen. Hangen aan informatie en niet aan instelling.
- Informatie gaat over publieke waarden.
- Hoe ziet de structuur er straks uit van e-depots er straks uit: Aangesloten bij E-depot met landelijke voorziening?
- Welke organisatiestructuur is er nodig? (bij verspreiding van informatie) hoe toegankelijkheid borgen.

## Thema Openbaarheid

- Wat is nou de doelstelling van de wet? Erfgoedwet of is het breder? Herdefiniëren begrip openbaarheid, denken vanuit openbaar, tenzij...
- Wanneer bepaal je dan die openbaarheid? Bij DEFAULT direct openbaar na afronding → mogelijk meer beperkingen?
- Rol voor archivaris als bemiddelaar moet sterker. Burger vs. Overheid. Ontheffing; wie zou uiteindelijk moeten beslissen over inzage? Bij archivaris, juist met het oog op de lange termijn. Is het onder de Archiefwet duidelijk verdeeld? Stellingname w.b. de rol: Archivaris treedt op als poortwachter voor openbaarheid. Wie beslist over verzoeken om ontheffing van openbaareidsbeperkingen? Als dit niet de beheerder van de archiefbewaarplaats is, wie dan wel?
- .Gememoreerd dat de huisige grondslagen voor openbaarheidsbeperkingen stammen uit de Archiefwet 1962; toen de overbrengingstermijn nog 50 jaar was. Zijn bij Archiefwet 1995 inhoudelijk niet veranderd, maar overbrengingstermijn is wel verkort naar 20 jaar. Nu weer naar 10 jaar. De beperkte gronden zijn nu niet houdbaar meer. Risico dat bijvoorbeeld i.g.v. beperking openbaarheid vanwege openbare veiligheid de grond belang van Staat of bondgenoten oneigenlijk wordt gebruikt.
- 3 beperkingsgronden uit de archiefwet, voldoen die beperkingsgronden dan nog? Vinden wij deze 3 wel voldoende of moeten wij deze uitbreiden om zaken sneller te openbaren?
- Kijk eens naar de criteria van de openbaarheid binnen de archiefwet. Zijn die voldoende, synchroniseer ze met WOB BOO en kijk van daaruit naar het doel van geef de burgers meer zicht.

- Wat is het belang van de burger? Hoe is deze betrokken bij de wet? Vanuit dat perspectief naar deze wet kijken. Publiceren ter inzage, soort tussenweg tussen openbaar en ter inzage en rechten betrokkenen..

### **Thema Overbrengen en bewaren**

- Wat is overbrenging nog in deze tijd en in de toekomst? Wordt vaak gekoppeld aan een fysieke plek. Wij kunnen heel goed verzinnen waarom we het niet meer zouden willen in de archiefwet, maar niet zo goed waarom juist WEL. Wat is een bewaarplaats? Voordelen van overbrenging, vallen onder een nieuwe wet. Nieuwe fase, transfer? Willen af van associatie met het proces van fysieke overbrenging.
- Het concept van archiefbewaarplaats (Papier) willen wij vasthouden. De lastigheid komt met digitaal. Dan is één plek niet meer afdoende. Loskoppelen van Eisen van een fysieke bewaarplaats vs een digitale beheer infrastructuur.
- Wie doet dan wat en wie is waar verantwoordelijk voor? Archiefbewaarplaats raakt het bestel.
- Bewaren bij de bron is een optie. Je brengt het na overbrenging in een andere dimensie/omgeving.  
Alle bronnen moeten aan kwaliteitseisen/publieke waarden voldoen. Als concept heel goed, maar in praktijk? Is het haalbaar om verschillende digitale beheer infrastructuren te hebben?
- Concept archiefbewaarplaats is prima toepasbaar voor de papieren situatie. Misschien moeten we toch verschillende entiteiten hebben voor fysiek (papier) en digitaal. Bijvoorbeeld naar voor digitale 'bewaarplaats': digitale beheerinfrastructuur.
- Overbrenging is die verandering van beheerverantwoordelijkheid, niet van alleen de fysieke associatie. Verandering van rechten. Beter uitleggen wat begrip overbrengen betekend: als het beter is uitgelegd, staan ze dan nog steeds ster discussie (de termen).
- Is er gesproken over het 10-jarenblok? Willen we dat meer 'vloeibaar' hebben?
- Voorlopig nog beide behouden? Diversiteit groter houden. Gaat om openbaarheid en is daar infrastructuur voor beschikbaar. Garanderen van inzage. Statisch vs dynamisch. Digitaal lastig om gegevens statisch te bewaren. Belangrijk om eigenaarschap goed vast te leggen.

### **Thema Toezicht**

- Herschrijven artikel 40 en 41. Het moet anders. Hoe dan? Archiefwet veel duidelijker van toepassing moet zijn op samenwerkingsverbanden. Oplossing voor schimmige samenwerkingsverbanden.
- Moet daadwerkelijk sanctiebevoegd zijn
- Of er moet een organisatorische functiescheiding komen tussen toezicht en beheer
- Three lines of defence. Kwaliteitszorg, wettelijk toezicht, interne monitoring → zou een wettelijke plicht moeten zijn.
- Toezicht op de overgebrachte archieven: Zijn dit rollen (archivaris) die je in de wet terug zou willen zien? En welke rol wil je gescheiden houden? Waardeerder/beschikbaar steller/kwaliteitsadviseur/beheerder (van bewaarplaats)/kwaliteitstoetsers=toezicht  
Beleggen in de tweede of eerste lijn. Moeten deze rollen verankerd worden in de wet
- Vanuit Archief bewaarplaats bezien is beheer een primair proces → Dus: Interne controle
- Toezicht bij samenwerkingsverbanden

- Positionering van toezicht. Meer onafhankelijk.
- De mate waarin de overheid geld over heeft. De functie is essentieel.
- Hoe is kwaliteitszorg per taak geregeld? Beheer van technische infrastructuur. Toezicht op verantwoordelijkheden.

### **Aanvullende punten uit de zaal**

- Moet de archiefopleiding in de wet blijven staan? Of gaan werken met certificering, steeds meer toegespitst op meerdere rollen. Functie wordt niet meer door 1 persoon uitgevoerd.  
→ werken met een beroepenregister? Iedereen heeft een diploma maar moet door certificering bij blijven.
- De vraag is: moet opleiding vastgelegd worden in de wet? Veel discussie over. Nee, omdat het zichzelf wel regelt. Iedereen is het erover eens dat opleiding belangrijk is.  
Juist prettig om een bredere groep mensen te kunnen aanspreken dat er meer mensen op functies kunnen reageren.  
Opleiding is 1 vorm om je te kunnen registreren in het register. Stimuleert mensen om het vak actueel te houden.  
Als de minister het belangrijk vindt en diploma-eis wil handhaven, maar dan ook geld beschikbaar stellen om de opleiding toegankelijk te maken. Opleiding is voor kwaliteitsborging.  
Uitkijken dat opleiding mede door hoge kosten niet komen te verdwijnen. Als er geen prikkel is voor opleiding dan vrees voor verdwijnen.  
Niet in wet: geen financiering archiefopleidingen (HBO en universiteit), geen plek waar archief als vak nog verder wordt ontwikkeld.
- Archiefterminologie is inmiddels van 16 jaar geleden. Zou goed zijn om te werken aan huidige terminologie. Goed archivistisch model waaruit je weer verder kunt werken.
- Kwaliteitseisen van het E-depot. Archief beheers functionaliteit ontbreekt. Moet het in de wet?
- AVG, aantal zaken goed geregeld zijn in deze wet. Kijken naar AVG en mogelijkheid tot harmoniseren?